

Op 20 juni 2024 heeft de ledenvergadering van Maatschappij van Welstand het Meerjarenbeleidsplan 2024-2026 vastgesteld. Dat document is leidend bij ons donatiebeleid. Onderstaande tekst is een samenvatting.

Inleiding

Maatschappij van Welstand (MvW) is een charitatief vermogensfonds en tegelijkertijd ook een bijzondere vereniging die al ruim 200 jaar bestaat. Stokoud, maar jong van geest. Het hart van onze vereniging is nog altijd de liefde van Christus, geworteld in het protestants-christelijk geloof. Deze bezieling inspireert ons om initiatieven op het gebied van kerken, samenleving (waaronder persoonlijke ondersteuning), verduurzaming en onderwijs financieel te ondersteunen en te versterken. De vereniging telt circa 40 leden. Zij zijn deskundig op de werkterreinen van Maatschappij van Welstand en zijn betrokken bij de samenleving. Zij ondersteunen de vereniging op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door een functie in de raad van toezicht, in een van de commissies van de vereniging of op ad hoc basis in commissies en werkgroepen. Jaarlijks besteden wij ongeveer € 2,5 mln. aan projecten en donatieaanvragen. De opbrengsten komen uit verpachte gronden, bezittingen, beheerde fondsen op naam en beleggingen.

Missie en visie

Vanuit de statutaire doelstelling 'het steunen van het protestantisme, met name in Nederland' wil MvW actief bijdragen aan de levensbloei van mens en aarde in kerk en maatschappij. Het protestants-christelijk geloof is hierbij de inspiratiebron van de leden. Wij ondersteunen initiatieven die kerken vernieuwen of revitaliseren, de zelfredzaamheid van kwetsbare mensen versterken, maar wij helpen ook door financiële steun als iemand hulp nodig heeft en nergens meer terecht kan. We dragen bij aan het verduurzamen van de landbouw en het verdiepen van levensbeschouwelijk onderwijs. Wij maken 'ruimte om te delen'.

MvW wil haar visie realiseren door actief betrokken te zijn als meedenker, adviseur, financier en investeerder. Dit gebeurt via donaties, leningen, garanties en participaties, met inzet van het netwerk en de expertise van de vereniging. Het werkgebied bevindt zich voornamelijk in Nederland.

Contextualisering

Het meerjarenbeleidsplan 2024-2026 van MvW is opgesteld tegen de achtergrond van ingrijpende maatschappelijke, kerkelijke en ecologische veranderingen. Secularisatie, demografische verschuivingen, klimaatcrisis en een veranderend religieus landschap vragen om nieuwe vormen van betrokkenheid en een eigentijdse invulling van geloof, gemeenschap en duurzaamheid.

Hoofdpijnen beleidssporen

MvW gelooft in co-creatie binnen samenwerking met partners en organisaties. MvW doet dit langs verschillende routes: financiële ondersteuning, projectmatige betrokkenheid bij kernprojecten en samenwerkingsverbanden (partners).

MvW richt zich concreet op:

1. Vitale geloofsgemeenschappen

We ondersteunen kerken en geloofsgemeenschappen die actief op zoek zijn naar nieuwe manieren om hun geloof te beleven en zichtbaar te maken in de samenleving, met aandacht voor zorg, rechtvaardigheid en saamhorigheid.

2. Diaconia in verbinding

We zetten ons in voor mensen in kwetsbare situaties. Samen met kerken en maatschappelijke organisaties helpen we hen om vanuit hun eigen kracht weer verder te kunnen

3. Ondernemende initiatieven voor duurzame ontwikkeling van gronden

We moedigen boeren (onze pachters) aan om hun land op een duurzame manier te gebruiken. Daarbij ondersteunen we projecten die bijdragen aan goed rentmeesterschap: verantwoord omgaan met de aarde, nu en in de toekomst.

4. Betrokken onderwijs

We steunen scholen en organisaties die een christelijke levensvisie willen vertalen naar hun onderwijspraktijk, zodat geloof, waarden en zingeving een plek krijgen in het leerproces.

Ad 1. Vitale geloofsgemeenschappen

MvW draagt van oudsher bij aan het restaureren en renoveren van protestantse kerkgebouwen en orgels. Steeds meer ondersteunt zij daarnaast initiatieven die bijdragen aan de vitaliteit van bestaande protestantse kerkgemeenschappen als ook nieuwe vormen van geloofsgemeenschappen. De vier focuspunten binnen dit aandachtsgebied zijn:

1. Behoud/versterking van kerken en kerkgebouwen als historische plekken van spiritualiteit en als pleisterplaats voor levende geloofsgemeenschappen.
2. Kerkelijke herbronning en vernieuwing door de steun aan pioniersplekken en jongerenprojecten, met focus op Zuid-Nederland.
3. Verbinding met internationale en migrantenkerken en initiatieven waardoor christelijke migranten ook met hun geloof hun plek vinden in onze samenleving.
4. Uitbouwen en versterken van GroeneKerken naast het gericht financieel ondersteunen van duurzame initiatieven binnen kerken.

Ad 2. Diaconia in verbinding

MvW laat zich in haar diaconale werk inspireren door de Bijbelse waarden van *barmhartigheid* en *gerechtigheid*. Diaconaat wordt gezien als een handelwijze vanuit kerken en andere evangelie-geïnspireerde groepen, gericht op het verlichten van sociale nood en het creëren van rechtvaardige verhoudingen. MvW wil naast directe hulp ook de achterliggende oorzaken van problemen begrijpen en bespreekbaar maken. Het streven is structurele verbetering voor kwetsbare groepen, in nauwe samenwerking met diaconieën en maatschappelijke organisaties. De drie focuspunten binnen dit aandachtsgebied zijn:

1. **Helpen wie geen helper heeft**

MvW biedt hulp aan mensen die buiten bestaande hulpstructuren vallen, wanneer doorverwijzing naar reguliere instanties niet mogelijk is.

2. **Helpen aan perspectief**

Er wordt ondersteuning geboden aan mensen die tussen wal en schip dreigen te vallen, met als doel hen duurzaam op weg te helpen vanuit hun eigen kracht. Wij zetten ons in voor samenwerking tussen diaconieën en maatschappelijke organisaties om de effectiviteit te vergroten.

3. **Helpen door te spreken**

MvW ziet zichzelf als kennispartner. Door hulpvragen systematisch te registreren, signaleert zij maatschappelijke trends. Deze signalen worden gedeeld met relevante partijen om samen structurele oplossingen te zoeken.

Ad 3. Ondernemende initiatieven voor duurzame ontwikkeling van gronden

MvW verbindt zich aan het Bijbelse principe van **rentmeesterschap**: de aarde is in beheer gegeven aan de mens, maar behoort uiteindelijk aan God toe. Dit brengt verantwoordelijkheid met zich mee in hoe we omgaan met land, landbouw en natuur.

MvW wil samen met leden, pachters en andere betrokkenen nadenken over een eigentijdse invulling van het rentmeesterschap – niet alleen in termen van productie, maar ook van zorg, balans en duurzaamheid. Daarbij spelen ook Bijbelse principes als het sabbats- en jubeljaar een rol, waarin bevrijding, rust en gerechtigheid centraal staan – voor mens én natuur. MvW wil bijdragen aan een samenleving waarin boeren en burgers elkaar versterken in plaats van tegenover elkaar staan. De vier focuspunten voor dit aandachtsgebied zijn:

1. Verdiepen en actualiseren van de betekenis van rentmeesterschap door ondersteuning van een christelijke leerstoel.
2. Stimuleren van initiatieven van onze pachters die bijdragen aan herstel van bodemkwaliteit, o.a. door het elk zevende jaar zaaien van wisselgewassen.
3. Hulp aan onze pachters bij de omschakeling naar duurzame landbouwwormen (kringloop, natuurinclusief, biologisch), via kennisdeling, onderzoek, studiereizen en financiering.
4. MvW wil zelf het goede voorbeeld geven door een transitie in te zetten naar natuurinclusieve landbouw op haar belangrijkste landgoederen.

Ad 4. Betrokken onderwijs

MvW wil bijdragen aan levensbeschouwelijke en sociaal-emotionele vorming in het onderwijs, ondanks de toenemende secularisatie en diversiteit in scholen. Hoewel het Nederlandse onderwijsstelsel formeel nog sterk verzuild is, zijn scholen qua identiteit en leerlingenpopulatie ingrijpend veranderd. Religie speelt een minder vanzelfsprekende rol, terwijl juist nu behoefte is aan oriëntatie op vragen naar zin, identiteit en gemeenschap.

Scholen ontwikkelen zich tot pedagogische waardengemeenschappen, maar missen vaak de levensbeschouwelijke bedding én de deskundigheid bij leraren om deze vorming goed vorm te geven. Tegelijkertijd is er bij jongeren én ouders behoefte aan zingeving, geloofsverhalen en identiteitsvorming. Levensbeschouwelijke ontwikkeling draagt wezenlijk bij aan persoonlijke groei, burgerschap en maatschappelijke inclusie.

MvW werkt daarom samen met Stichting Kwintessens Educatief (SKE), een stichting die scholen ondersteunt in levensbeschouwelijk en sociaal-emotioneel onderwijs. De samenwerking richt zich op materiaalontwikkeling, training van leraren, het opzetten van een netwerk van zogenaamde levo-coaches, en de ontwikkeling van een nieuwe methode voor burgerschap en levensoriëntatie.

Daarnaast wil SKE, met steun van MvW, het belang van deze vakgebieden maatschappelijk agenderen, de ondersteuningsstructuur versterken (via centra voor levensbeschouwing, PC GVO/KVO, lerarenopleidingen en onderzoek), en bijdragen aan vernieuwende godsdienst-pedagogische praktijk. De drie focuspunten van dit aandachtsgebied zijn:

1. Samenwerking SKE en MvW vormgeven
Praktische implementatie van gezamenlijke visie en doelen.
2. Gezamenlijke onderwijsstrategie ontwikkelen
Inhoudelijke koers bepalen en verankeren in het werk van beide organisaties.
3. Financiële steun koppelen aan visie
Onderwijsprojecten ondersteunen in samenhang met de gezamenlijke strategie, inclusief media-aandacht, training, en het creëren van ruimte in het curriculum.

Een commissie zal binnen de vereniging worden ingesteld om dit onderwijsdomein verder uit te werken, inclusief aandacht voor onderwijs op locaties zoals de landgoederen van MvW. Samenwerking met partners als VERUS wordt actief gezocht.

Meerjarendoelstellingen

Tot 2017 lag de focus van MvW vooral op het verstrekken van financiële bijdragen aan initiatieven en projecten. Sindsdien heeft de organisatie gekozen voor een sterkere profilering naar buiten, met een koers gebaseerd op de inhoudelijke beleidssporen van MvW en een versterkt profiel (zoals de in 2022 gepresenteerde corporate story, een nieuw logo en de jubileumvieringen). De ondersteuning is verbreed naar actieve projectbetrokkenheid in kernprojecten, het stellen van voorwaarden en het opzetten van samenwerkingen. Deze koers wordt voortgezet met investeringen in zo'n tien kernprojecten

en een proactieve aanpak om via ondernemende initiatieven bij te dragen aan de verduurzaming van landbouwgronden van eigen pachters.

Specifieke doelen voor de beleidsplanperiode

- Resultaatgericht werken: doelen per aandachtsgebied jaarlijks concreet en meetbaar maken.
- Actievere rol voor leden: de betrokkenheid van leden vergroten via werkgroepen, netwerken en advies.
- Zichtbaarheid vergroten: digitale nieuwsbrief uitbreiden en vaker bijdragen aan actuele thema's.
- Flexibel bureau: het bureau versterken met een vaste én flexibele schil voor langdurige projecten.
- Activa in lijn met missie: bezittingen herstructureren zodat ze volledig aansluiten bij missie en visie.
- Pilotprojecten verduurzaming: nieuwe initiatieven opstarten voor duurzame landbouw met als doel natuurinclusief niveau III.
- Revitalisering erfgoed: kerkgebouwen een nieuwe bezielde bestemming geven waarbij geloofstradities uit het verleden verbonden worden met eigentijdse vormen van leef- en geloofsgemeenschappen.

Activabeleid

Hoewel het vermogen van MvW aanzienlijk is, is het jaarlijkse exploitatiebudget relatief beperkt. Een grotere impact is mogelijk wanneer ook een deel van het vermogen wordt ingezet om de beleidsdoelen te realiseren. Dit is de komende jaren een belangrijke vraag bij het toekomstige activabeleid. De commissie Beleggingen, deelnemingen en onroerend goed (BDO) zal hierover adviseren, met aandacht voor rendement, risicospreiding en de specifieke aard van de activa, zoals gronden en participaties. Hierbij zal vooral aandacht besteed worden naar de verbindingen in de Welstandskoepel en de achterliggende ondernemersactiviteiten. Daarnaast zal MvW de verhouding tussen de verschillende onderdelen van de activamix beoordelen om tot een goede balans te komen. Ook zal een afweging worden gemaakt welk onroerend goed in stand wordt gehouden waarbij cultuur-historische overwegingen een belangrijke rol spelen.

Donatiebeleid

MvW verstrekt jaarlijks financiële bijdragen aan honderden organisaties en kerken om haar doelen te ondersteunen. Deze donaties variëren van enkele duizenden euro's tot tonnen en zijn gebaseerd op de beleidssporen, maar bieden ook ruimte voor aanpalende initiatieven die het protestantse gedachtegoed vernieuwen en versterken. Ook kwetsbare individuen kunnen steun ontvangen, via een intermediair, met inzet van specifieke fondsen. Het donatiebeleid is gebaseerd op een thematische uitwerking en richt zich op specifieke doelgroepen en speerpunten. Het donatiebeleid en de criteria voor toekenning zijn te vinden op mvw.nl/donatie-aanvragen

Het budget van MvW bestaat uit opbrengsten uit pacht, huur, verstrekte leningen en inkomsten uit beleggingen, verminderd met de organisatie- en beheerkosten. De directeur-bestuurder kan het budget aanvullen met (bestemmings)reserves uit onderbesteding of met incidentele bijzondere baten.

Koepel Maatschappij van Welstand en Fondsenbeheer

De koepel van MvW fungeert als overkoepelende structuur voor verschillende organisaties die historisch, beleidsmatig of economisch verbonden zijn aan MvW. Hoewel MvW geen formeel eigenaarschap heeft, oefent zij invloed uit via personele unies: de directeur-bestuurder is steeds dezelfde persoon en toezichthouders worden grotendeels vanuit de vereniging voorgedragen. Deze constructie biedt zeggenschap zonder de consequenties van verplichtingen uit eigendom.

Onder de koepel vallen de volgende strategische participaties: SIOC met RCN, SKE met Kwantessens, Stichting Griendtsveen en Griendtsveen Holding met dochterondernemingen, Stichting Ten Vorsel en Stichting Heerenhof.

Fondsen op naam

MvW beheert diverse fondsen op naam, veelal ontstaan uit nalatenschappen. Het beleid rond deze fondsen wordt gestroomlijnd en gestandaardiseerd, met als doel nieuwe fondsen aan te trekken en versnippering in de fondsenwereld tegen te gaan. MvW wil bijdragen aan schaalvergroting en professionalisering door kleinere vermogensfondsen onder haar beheer te brengen, mits hun doelstellingen aansluiten bij het eigen beleid. Voortaan wordt alleen nog gedoneerd uit fondsen op naam als er voldoende rendement is of activa worden verkocht; bijdragen uit het fondsvermogen zelf worden beëindigd. Beleggingen worden geharmoniseerd en afgestemd op de doelstellingen van het fonds.

Samenwerking met partners

MvW onderscheidt twee vormen van samenwerking: structurele samenwerkingen met vaste partners en organisaties (1) en partnerschappen met specifieke goede doelenorganisaties die actief zijn binnen de beleidssporen van MvW en onder meer financiële ondersteuning nodig hebben (2).

Ad 1) Protestantse Kerk in Nederland, Kantoor Kerkelijke Administraties/Kantoor Kerkelijke Goederen (KKA/KKG), Protestantse Theologische Universiteit (PThU), Protestantse Stichting Diaconaal Vakantiewerk (PSDV).

Ad 2) SchuldHulpMaatje/HipHelpt, Alpha Nederland

Voor een partnerschap met MvW is een langdurige, stabiele samenwerking vereist. Er is geen ambitie om het aantal partners fors uit te breiden; per geval wordt beoordeeld of een partnerschap zinvol is. Momenteel bereidt MvW een partnertraject voor met Youth for Christ en Nieuw Sion. Daarnaast wordt gekeken naar intensievere samenwerking met de Vereniging van Kerkrentmeesterlijk Beheer (VKB).